

ด่วนที่สุด

ที่ มท 0307.1/ 14184

อธิบดีเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
เลขที่ 8664
วันที่ 22 พ.ย. 2547
เรื่อง

ฉบับที่ 142
23 พ.ย. 2547
10.30

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. 10200

17 พฤศจิกายน 2547

เรื่อง ผลการดำเนินงานตามนโยบายการจัดระเบียบสังคมของกระทรวงมหาดไทย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

23 พ.ย. 2547

จัดเข้าวาระ.....

ความเป็นมา

สืบเนื่องจากรัฐบาลและกระทรวงมหาดไทยได้กำหนดนโยบายเร่งด่วน 3 สงคราม คือ สงครามกับความยากจน สงครามกับยาเสพติด และสงครามกับการทุจริตคอร์รัปชัน และนายกรัฐมนตรีได้สั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำกับ ควบคุม ดูแล สถานบริการ และแหล่งบันเทิงเรียมย์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นแหล่งแพร่กระจายยาเสพติดที่สำคัญ ต้องมีการจัดระบบควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด กระทรวงมหาดไทยจึงได้กำหนดนโยบายการจัดระเบียบสังคมขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ข้อเท็จจริง

ในช่วงระยะเวลาดังแต่เดือนตุลาคม 2545 - ตุลาคม 2547 กระทรวงมหาดไทยมีผลการดำเนินงานตามนโยบายการจัดระเบียบสังคม เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาล สรุปได้ดังนี้

1. การแก้ไขพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509

โดยที่พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 ใช้บังคับมาเป็นเวลานานและมีบทบัญญัติบางประการที่ไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัตินี้ดังกล่าวโดยเฉพาะในเรื่องคำนิยามของคำว่าสถานบริการ ประเภทของสถานบริการ วิธีการจัดตั้งสถานบริการซึ่งแต่เดิมสถานบริการบางประเภทเพียงแต่แจ้งการจัดตั้งแล้วก็ประกอบกิจการได้ ทำให้การควบคุมตรวจสอบกระทำไม่ได้ไม่ทั่วถึงและบางครั้งก่อให้เกิดปัญหาทางสังคม ให้เปลี่ยนมาเป็นต้องได้รับใบอนุญาตก่อนจึงจะประกอบกิจการได้ เพื่อให้การควบคุมตรวจสอบทำได้อย่างเข้มงวด พร้อมทั้งกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อใช้บังคับกับสถานบริการทุกประเภท เพื่อให้สถานบริการไม่เป็นแหล่งมั่วสุม เป็นสถานที่ปลอดจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และเป็นสถานที่ที่ปลอดภัยของผู้ใช้บริการ โดยกำหนดหน้าที่ให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการและผู้ให้บริการปฏิบัติและเพิ่มโทษสำหรับผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการที่ฝ่าฝืน ทั้งที่เป็นมาตรการทางปกครอง และโทษทางอาญารวมทั้งปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ จึงเสนอแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ

/โดยพระราช ...

โดยพระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546 ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 13 มกราคม 2547 แล้ว

จากการเพิ่มเติมแก้ไขพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ.2509 ดังกล่าว ได้มีบทบัญญัติให้กระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวง และประกาศกระทรวงเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในหลายประการซึ่งมีผลความคืบหน้าในการออกกฎกระทรวงและประกาศกระทรวง ดังกล่าว ดังนี้

1) กฎกระทรวงและประกาศกระทรวงที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และมีผลใช้บังคับแล้ว ได้แก่

(1) กฎกระทรวงกำหนดวันเวลาเปิดปิดของสถานบริการ พ.ศ. 2547

(2) ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาสิ่งต่ออายุใบอนุญาตพักใช้ใบอนุญาต เพิกถอนใบอนุญาต และกำหนดระยะเวลาในการสั่งพักใช้ใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ

(3) ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดเจ้าหน้าที่ผู้รับแจ้ง หลักเกณฑ์วิธีการแจ้ง และการรับแจ้งเหตุในสถานบริการ

2) ร่างกฎกระทรวงที่ผ่านความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีแล้ว และอยู่ในระหว่างพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้แก่

(1) ร่างกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ ใบแทนใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการและการต่ออายุใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ พ.ศ.

(2) ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การขออนุญาต การอนุญาต หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการทำบัตรประวัติการกระทำความผิดตามกฎหมายของผู้ขออนุญาตตั้งสถานบริการ การขอต่ออายุใบอนุญาต และการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ การจัดทำ การเก็บรักษา และการแจ้งเปลี่ยนแปลงบัตรประวัติของพนักงานสถานบริการ และการจัดสถานที่ การใช้ไฟฟ้า และการให้พนักงานติดหมายเลขประจำตัวของสถานบริการ พ.ศ.

2. การกำหนดเขตพื้นที่เพื่อการอนุญาตหรืองดอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ (Zoning)

ในอดีตที่ผ่านมามาตรฐานบริการตั้งอยู่อย่างกระจัดกระจาย บางแห่งอยู่ในบริเวณที่ไม่เหมาะสม ก่อให้เกิดปัญหาความเดือดร้อนรำคาญแก่ราษฎรที่มีบ้านเรือนอยู่ใกล้เคียง นอกจากนั้นยังเป็นสาเหตุหนึ่งที่ก่อให้เกิดปัญหายาเสพติดและปัญหาสังคมอื่น ๆ ติดตามมา ดังนั้น การเข้าไปควบคุมกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด กระทรวงมหาดไทยจึงนำบทบัญญัติในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 ซึ่งให้อำนาจอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในการกำหนดเขตพื้นที่เพื่อการอนุญาตหรืองดอนุญาตให้ตั้งสถานบริการมาใช้บังคับให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรม เพื่อการรักษา

/ความสงบ ...

ความสงบเรียบร้อยของประชาชน โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ซึ่งขณะนี้ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตพื้นที่เพื่อการอนุญาตหรืองดอนุญาตให้ตั้งสถานบริการครบทุกจังหวัดและกรุงเทพมหานครแล้ว โดยเป็นเขตพื้นที่เพื่องดอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ จำนวน 26 จังหวัด และพื้นที่เพื่อการอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ จำนวน 49 จังหวัดและกรุงเทพมหานคร

3. การบังคับใช้พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 และที่แก้ไขเพิ่มเติม อย่างเป็นรูปธรรม

กระทรวงมหาดไทย ได้ดำเนินนโยบายจัดระเบียบสังคมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานบริการ โดยได้สั่งการให้ทุกจังหวัด อำเภอ กิ่งอำเภอ และประสานสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้ถือปฏิบัติในการกวัดขันสถานบริการ ดังนี้

- 1) ให้ตรวจตรากวัดขันสถานบริการว่าได้รับอนุญาตให้ตั้งสถานบริการอย่างถูกต้องตามกฎหมาย หรือมีการแจ้งการจัดตั้งสถานบริการอย่างถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่
- 2) กวดขันมิให้ผู้มีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ ซึ่งมีได้ทำงานในสถานบริการนั้นเข้าไปในสถานบริการระหว่างเวลาทำการ
- 3) มิให้มีการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทในสถานบริการ
- 4) มิให้มีการแสดงลามกอนาจารหรือการแสดงที่ไม่เหมาะสมในสถานบริการ
- 5) ให้สถานบริการดำเนินกิจการอย่างถูกต้องตามประเภทที่ขออนุญาตหรือที่ได้แจ้งการจัดตั้งไว้ และให้เปิด-ปิดสถานบริการตามเวลาที่กฎหมายกำหนด
- 6) ควบคุมมิให้มีการนำอาวุธเข้าไปในสถานบริการ ไม่ว่าผู้ที่นำอาวุธเข้าไปจะเป็นเจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ หากมิได้อยู่ระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายและคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ห้ามมิให้นำอาวุธเข้าไปในสถานบริการโดยเด็ดขาด

ซึ่งหากมีกรณีที่สถานบริการใดกระทำการฝ่าฝืนกฎหมายหรือนโยบายข้างต้น ให้ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล หรือผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ใช้อำนาจตามกฎหมายสั่งพักใช้ใบอนุญาต เพิกถอนใบอนุญาต หรือในการใช้อำนาจตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 50 สั่งปิดสถานบริการดังกล่าวโดยมีกำหนดระยะเวลาและไม่มีกำหนดระยะเวลา ตามควรแก่กรณี

การกวัดขันสถานบริการมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

- 1) คณะทำงานการจัดระเบียบสังคมของกระทรวงมหาดไทย ได้ตรวจสถานบริการทั้งในพื้นที่กรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด โดยในกรุงเทพมหานครได้ดำเนินการตรวจสถานบริการ จำนวน 156 แห่ง และในจังหวัดอื่น ๆ จำนวน 139 แห่ง

/2) กองบัญชาการ ...

- 4 -

2) กองบัญชาการตำรวจนครบาล ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้ใช้มาตรการทางปกครองโดยสถานบริการที่ฝ่าฝืนกฎหมาย โดยการพักใช้ใบอนุญาต เพิกถอนใบอนุญาต สั่งหยุดกิจการ สถานบริการทุกประเภท ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2545 – 30 มิถุนายน 2547 รวมจำนวน 251 แห่ง

3) ผู้ว่าราชการจังหวัด ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ได้ใช้มาตรการทางปกครองสั่งลงโทษสถานบริการ โดยการพักใช้ใบอนุญาต เพิกถอนใบอนุญาต สั่งหยุดกิจการ สถานบริการทุกประเภท ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2545 – 30 กันยายน 2547 รวมจำนวน 386 แห่ง

4) สำหรับสถานประกอบการประเภทร้านจำหน่ายอาหาร สุรา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่น ที่เข้าลักษณะของสถานบริการ แต่ประกอบกิจการให้คล้ายกับสถานบริการ เช่น มีดนตรี และอุปกรณ์ให้แสงสว่างอื่นๆ นอกเหนือจากอุปกรณ์ให้แสงสว่างตามปกติ โดยปล่อยปละละเลยให้เด็กและเยาวชนเข้าไปมั่วสุมดื่มสุรา ซึ่งได้ก่อความเดือดร้อนรำคาญให้กับประชาชนที่อยู่อาศัยใกล้เคียง กระทรวงมหาดไทยได้สั่งการให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดและกองบัญชาการตำรวจนครบาลกวดขันสถานประกอบการดังกล่าว เพื่อบังคับใช้กฎหมายให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน โดยปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น การกำหนดเวลาจำหน่ายสุรา ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 253 ลงวันที่ 16 พฤศจิกายน 2515 การก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญตามประมวลกฎหมายอาญา การจำหน่ายสุราให้กับเด็ก และการยุยงส่งเสริมให้เด็กประพฤติตนไม่สมควรตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เป็นต้น สำหรับสถานประกอบการที่กระทำการฝ่าฝืนกฎหมายให้จับกุมดำเนินคดีอย่างเฉียบขาดทุกราย ซึ่งหากปรากฏว่ายังคงดำเนินกิจการฝ่าฝืนกฎหมายอีก ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้บัญชาการตำรวจนครบาลแล้วแต่กรณี ใช้อำนาจตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 50 ลงวันที่ 15 มกราคม 2502 สั่งปิดสถานที่ดังกล่าวโดยมีกำหนดเวลา หรือไม่มีกำหนดเวลา ตามควรแก่กรณี

4. การให้ความรู้ทางกฎหมาย

กระทรวงมหาดไทย ได้จัดให้มีประชุมชุมสัมมนาเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานสถานบริการ ในทุกจังหวัด เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546 และจัดการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่รัฐและผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการในจังหวัดที่มีสถานบริการเป็นจำนวนมาก ทุกภาคของประเทศ รวม 5 ครั้ง มีเจ้าหน้าที่รัฐและผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการจาก 6 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ ขอนแก่น อุบลราชธานี สงขลา ชลบุรี และระยอง มีผู้เข้าร่วมการประชุมสัมมนา จำนวน 2,531 คน

5. การสร้างจิตสำนึกให้กับเด็ก เยาวชน ผู้ปกครอง ผู้ประกอบกิจการสถานบริการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ

นโยบายการจัดระเบียบสังคมจะมีความยั่งยืนและได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม
เจ้าหน้าที่รัฐ ผู้ประกอบการ ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ เด็ก เยาวชน และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ จะต้องให้การ
สนับสนุนและร่วมมือในการนำแนวความคิดไปปรับใช้ขยายผลอย่างต่อเนื่องซึ่งจะทำให้กระแสสังคม
เปลี่ยนแปลงทัศนคติในเรื่องสถานบริการไปในทิศทางที่เหมาะสม และเกิดจิตสำนึกมีความห่วงใยเด็กและ
เยาวชนมากขึ้น กระทรวงมหาดไทยจึงได้จัดทำโครงการ "รวมพลังชาวไทย ร่วมใจจัดระเบียบสังคม" โดย
ได้ดำเนินการในปีงบประมาณ 2546 จำนวน 20 จังหวัด และปีงบประมาณ 2547 จำนวน 20 จังหวัด
รวมทั้งสิ้น 40 จังหวัด ส่วนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครได้จัดทำโครงการ "มหาดไทย กรุงเทพมหานคร
ห่วงใยคุณ" ซึ่งได้จัดทำการรณรงค์สร้างจิตสำนึกตามโครงการครบทั้ง 50 เขตแล้ว

6. ปัญหาอุปสรรค

การดำเนินงานตามนโยบายการจัดระเบียบสังคม มีปัญหาอุปสรรคที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

1) ธุรกิจสถานบันเทิงเป็นธุรกิจที่สร้างรายได้เป็นอย่างดีสำหรับผู้ประกอบการ โดย
บางส่วนมุงหารายได้จากการมอมเมาเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นต้นเหตุที่ทำให้เด็กและเยาวชนหมกมุ่น มั่วสุม
ประพฤติดนไม่เหมาะสม การจำกัดกรอบให้ธุรกิจสถานบันเทิงเหล่านั้นปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย
ทำให้ผู้ประกอบการบางส่วนสูญเสียรายได้ จึงพยายามทุกวิถีทางที่จะฝ่าฝืนเมื่อมีโอกาสทำให้พนักงาน
เจ้าหน้าที่ต้องเข้มงวดกวัดขันตลอดเวลา

2) ขาดอัตรากำลังพนักงานฝ่ายปกครอง ขาดวัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งงบประมาณค่าใช้จ่าย
ในการออกตรวจสถานบริการ

3) เจ้าหน้าที่ตำรวจระดับผู้ปฏิบัติในพื้นที่ขาดความเอาใจใส่อย่างจริงจังในการตรวจตรา
กวัดขันและจับกุมผู้ประกอบการที่กระทำผิดกฎหมาย โดยเฉพาะในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและเขตชุมชนเมือง
ในส่วนภูมิภาค

4) การกำหนดเขตพื้นที่เพื่อการอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ (Zoning) ในเขต
กรุงเทพมหานครและบางจังหวัดยังไม่เหมาะสม เช่น กำหนดเขตพื้นที่น้อยเกินไป หรือกำหนดพื้นที่ในบริเวณ
ไม่เหมาะสมทำให้ไม่พอใจผู้ประกอบการเข้าไปขออนุญาตตั้งสถานบริการ

7. แนวทางแก้ไข

1) กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาออกกฎกระทรวงตามมาตรา 3 (6) เพื่อกำหนดให้
สถานที่ที่ประกอบกิจการที่เป็นแหล่งมั่วสุมของเด็กและเยาวชนให้เป็นสถานบริการ ขณะนี้อยู่ระหว่างนำร่าง
กฎกระทรวงดังกล่าวเสนอขออนุมัติหลักการจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

2) สนับสนุนอัตรากำลัง วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ ให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่
ในการตรวจตราควบคุมสถานบริการเพิ่มขึ้น

/3) ยกระดับ ...

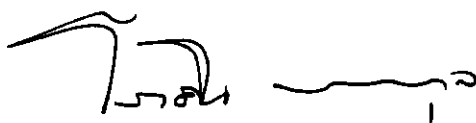
- 6 -

3) ยกกระดานโยบายการจัดระเบียบสังคมให้เป็นนโยบายหลักของรัฐบาล เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปอย่างมีเป้าหมาย และมีงบประมาณสนับสนุนโดยตรง

ข้อเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายโบณิน พลกุล)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

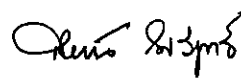
กรมการปกครอง

สำนักงานการสอบสวนและนิติการ

โทร. 0-2356-9554

โทรสาร 0-2356-9560

จัดอยู่ในประเภทเรื่อง ฯ ที่เสนอคณะรัฐมนตรีได้โดยตรง

(นางสาวสืบทัน วณวิสุทธิ์)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี